Грущак Наталія-Софія
студентка
Західноукраїнський національний університет

ДОКУМЕНТАЦІЯ З ОБЛІКУ ДИВІДЕНДІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Згідно п 14.1.49 Податкового кодексу України дивіденди – це платіж, що здійснюється юридичною особою, в тому числі емітентом корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів, на користь власника таких корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів та інших цінних паперів, що засвідчують право власності інвестора на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку [3].

Формуючи значний вплив на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства, зобов'язання з дивідендів потребують ефективного управління [1, с. 35]. Не менш важливим є і якість обліку та чіткість документування нарахування й виплати дивідендів [2, с. 77].

Для обліку й контролю дивідендів доцільно використовувати рахунок 67 «Розрахунки з учасниками», за кредитом субрахунку 671 «Розрахунки за нарахованими дивідендами» при цьому обліковувати дивіденди, нараховані власникам простих і привілейованих акцій (часток у статутному капіталі) за рахунок прибутку чи інших джерел, передбачених установчими документами, і за дебетом рахунка відображати виплату нарахованих дивідендів.

Нарахування дивідендів за рахунок прибутку слід проводити кореспонденцією рахунків: дебет 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» і кредит 671 «Розрахунки за нарахованими дивідендами». Якщо ж для виплати привілейованих дивідендів прибутку не вистачатиме, їх потрібно нараховувати за рахунок резервного капіталу або спеціально створеного фонду, застосовуючи кореспонденцію рахунків: дебет 43 «Резервний капітал» (приміром, субрахунок 426 «Фонд виплати дивідендів за привілейованими акціями» до рахунка 42 «Додатковий капітал») і кредит 671 «Розрахунки за нарахованими дивідендами».

Виплату дивідендів доцільно відображати за дебетом рахунка 671 і кредитом рахунків 311, 312, 301 (виплати коштами); за дебетом 671 і кредитом 361 (зараховуючи зобов'язання під час виплати дивідендів продукцією) чи дебетом 671 і кредитом 70 (поза субрахунком 361). Реінвестицію дивідендів доцільно відображати за дебетом рахунка 671 і кредитом рахунка 40.

Аналітичний облік та документування нарахування й виплати дивідендів аграрних підприємств слід вести за кожним засновником, учасником чи акціонером.

Дивідендна ставка повинна обчислюватись діленням визначеного обсягу прибутку, спрямованого у дивідендний фонд, на загальну суму статутних внесків на початок року. Розмір дивідендів конкретного власника повинен визначатися шляхом множення вартості персонального внеску на річну дивідендну ставку. Сума ж дивідендів, які підлягають виплаті, дорівнюватиме різниці обсягу дивідендів і податку на дивіденди.

Як свідчить досвід діяльності сільськогосподарських підприємств України, з метою документального оформлення процедури нарахування й виплати дивідендів доцільно використовувати спеціальну розрахунково-платіжну відомість, яка дозволяє з максимальною аналітичністю відображати обсяг і структуру нарахованих дивідендів. При цьому щорічний обсяг дивідендних виплат за бажанням конкретного учасника може виплачуватись готівкою (натурою, послугами) або ж реінвестуватись, тобто відноситись на збільшення персональної частки у статутному капіталі підприємства.

Список використаних джерел

1. Батрак М.В., Мельниченко І.В. Первинне відображення поточних зобов'язань. Економічні науки. Облік і фінанси. 2013. Вип. 10. С. 35-40.

2. Бруханський Р. Ф. Особливості концепції дивідендної політики сільськогосподарських підприємств. Наука молода. 2003. № 1. С. 73-78.

3. Податковий кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text.